

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 14.7.2021 г.
COM(2021) 555 final

2021/0200 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) 2018/842 за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021—2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение.

(текст от значение за ЕИП)

{SEC(2021) 555 final} - {SWD(2021) 553 final} - {SWD(2021) 611 final} -
{SWD(2021) 612 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Със съобщението за **Европейския зелен пакт**¹ бе поставено началото на нова стратегия за растеж на ЕС, която има за цел да превърне ЕС в справедливо и проспериращо общество с модерна и конкурентоспособна икономика, в която ресурсите се използват ефективно. В него се потвърждава амбицията на Комисията да определи по-амбициозни цели в областта на климата и до 2050 г. да направи Европа първия неутрален по отношение на климата континент. Освен това то има за цел здравето и благосъстоянието на гражданите да бъдат защитени от свързаните с околната среда рискове и въздействия. Необходимостта и значимостта на Европейския зелен пакт само нараснаха в светлината на много тежките последици от пандемията от COVID-19 за здравето и икономическото благосъстояние на гражданите на Съюза.

Справянето с изменението на климата е неотложно предизвикателство. Съгласно научните констатации в специалния доклад на Междуправителствената експертна група по изменение на климата (МГИК), около 2050 г. трябва да се постигне нулева нетна стойност на емисиите на CO₂ в световен мащаб, а по-късно през века — неутралност за всички останали парникови газове. Това неотложно предизвикателство изисква от ЕС да засили своите действия и да демонстрира водеща роля в световен мащаб, като стане неутрален по отношение на климата до 2050 г. Тази цел е определена в съобщението „**Чиста планета за всички** — Европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика“².

Въз основа на всеобхватна оценка на въздействието, в своето съобщение от септември 2020 г. „**Засилване на европейската амбиция в областта на климата за 2030 г.**“³ (План във връзка с целта в областта на климата за 2030 г.) Комисията предложи да бъде повишено равнището на амбиция на ЕС и представи всеобхватен план за увеличаването по отговорен начин на обвързващата цел на Съюза за нетно намаляване на емисиите до 2030 г. с най-малко 55 % в сравнение с 1990 г. Повишаването на равнището на амбиция с хоризонт 2030 г. сега способства за създаването на сигурност за определящите политиките лица и инвеститорите, че решенията, които предстои да бъдат взети през следващите години, няма да създават обвързаност с нива на емисии, които са несъвместими с целта на ЕС за неутралност по отношение на климата до 2050 г. Целевата стойност за 2030 г. съответства на целта в Парижкото споразумение за ограничаване на глобалното увеличение на температурата до нива далеч под 2 °C, както и със стремежа то да се ограничи до 1,5 °C.

Европейският съвет утвърди новата обвързваща цел на ЕС за 2030 г. на своето заседание, проведено през декември 2020 г.⁴ Той също призова Комисията „да направи оценка на начините, по които всички икономически сектори могат да допринесат оптимално за постигането на целта за 2030 г., и да представи необходимите предложения, придружени от задълбочен анализ на екологичното, икономическото и

¹ COM(2019) 640 final.

² COM(2018) 773 final.

³ COM(2020) 690 final.

⁴ Заключение на Европейския съвет от 10—11 декември 2020 г., EUCO 22/20 CO EUR 17 CONCL 8.

социалното въздействие на равнище държава членка, като се вземат предвид националните планове в областта на енергетиката и климата и като се преразгледат съществуващите възможности за гъвкавост“.

За тази цел с Регламента за създаване на рамка за постигане на неутралност по отношение на климата (**Европейски закон за климата**)⁵ целта на ЕС за неутралност по отношение на климата до 2050 г. беше установена като правно обвързваща и беше повишено равнището на амбиция за 2030 г., а именно намаляване на нетните емисии на парникови газове в *Европа* (емисиите след приспадане на поглъщанията) с най-малко 55 % в сравнение с нивата от 1990 г. до 2030 г..

С цел да следва пътя, определен в Европейския закон за климата, и да осъществи повишеното равнище на амбиция за 2030 г., Комисията извърши преглед на действащата нормативна уредба в областта на климата и енергетиката, съгласно която очакваното намаляване на емисиите на парникови газове е само 40 % до 2030 г. и 60 % до 2050 г.

Законодателният пакет „Подготвени за цел 55“, обявен в Плана на Комисията във връзка с целта в областта на климата, е най-всеобхватният градивен елемент в усилията за осъществяване на новата амбициозна цел по отношение на климата за 2030 г., и всички икономически сектори и политики ще трябва да дадат своя принос.

Като част от пакета „Подготвени за цел 55“, с настоящото предложение се цели Регламентът за разпределяне на усилията⁶ (РРУ) да бъде изменен, за да бъде приносът му приведен в съответствие с повишената амбиция за 2030 г. През декември 2020 г. Европейският съвет призова за колективно постигане на целта от страна на ЕС с възможно най-висока икономическа ефективност, като се запази конкурентоспособността на ЕС и се вземат предвид различните изходни позиции на държавите членки, специфичните национални условия и потенциалът за намаляване на емисиите. Съветът даде допълнителни насоки относно основните елементи, свързани с преразглеждането на рамката на политиката в областта на климата и енергетиката до 2030 г. За да се постигне най-малко 55 % намаление на емисиите на парникови газове в цялата икономика, в секторите, обхванати от Регламента за разпределяне на усилията, ще трябва да бъдат положени повече усилия. Съгласно оценката на въздействието, придружаваща Плана във връзка с целта в областта на климата, общите намаления ще трябва да се увеличат с около 10 процентни пункта спрямо сегашната цел на РРУ от -30 % в сравнение с 2005 г. Необходимостта да се преразгледа РРУ, да се вземе решение за неговия обхват и да се повиши нивото на амбицията вече беше разгледана в Плана във връзка с целта в областта на климата.

Понастоящем РРУ обхваща всички емисии на парникови газове, включени в целта на ЕС, които не са обхванати нито от Системата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), нито от Регламента относно земеползването, промените в земеползването и горското

⁵ Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на Регламент (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).

⁶ Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2018 г. за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021—2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение, и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013, ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 26.

стопанство (ЗПЗГС). Понастоящем регламентът обхваща преките емисии на парникови газове от транспорта (с изключение на въздухоплаването и различното от вътрешното корабоплаване), сградите, селското стопанство и промишлените инсталации, газовете, които не са обхванати от СТЕ на ЕС, и отпадъците, както и емисиите от използването на енергия и продукти по начини, различни от изгарянето. В него се обхващат както емисиите на CO₂, така и значителен дял от емисиите, които не съдържат CO₂. Нормативна уредба за разпределяне на усилията беше приета през 2018 г. с цел до 2030 г. да се постигне намаляване на обхванатите емисии с 30 %⁷ в сравнение с 2005 г., което съответства на целта за намаляване на емисиите за цялата икономика на ЕС с най-малко 40 % в сравнение с 1990 г. до 2030 г. В РПУ са определени задължителни годишни цели за емисиите на парникови газове за държавите членки, които колективно осигуряват това намаление. Ако нормативната уредба остане непроменена, до 2030 г. секторите, които понастоящем са обхванати от РПУ, ще постигнат общо намаление на емисиите с 32 % в сравнение с 2005 г.⁸ Въпреки че това намаление надвишава посочения по-горе принос от -30 %, то няма да е достатъчно, за да допринесе за общата цел съгласно споразумението по Европейския закон за климата за намаляване с най-малко 55 % в сравнение с 1990 г. Поради това общата цел на настоящата инициатива е РПУ да бъде преразгледан, така че да допринесе за амбицията за 2030 г. в областта на климата за постигане на най-малко 55 % нетни намаления на емисиите на парникови газове до 2030 г. спрямо нивата от 1990 г. по икономически ефективен и съгласуван начин, като същевременно се отчита необходимостта от справедлив преход и от това всички сектори да допринасят за усилията на ЕС в областта на климата. Целта е да се постигне постепенна и балансирана траектория към неутралност по отношение на климата до 2050 г.

С настоящото предложение националните цели се привеждат в съответствие с целта за намаляване на емисиите общо за ЕС в секторите, обхванати от РПУ, с 40 % в сравнение с 2005 г. до 2030 г. Държавите членки допринасят за цялостното намаляване на емисиите в ЕС през 2030 г., като националните им цели варират в диапазона от -10 % до -50 % спрямо нивата от 2005 г.

• Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката

Съюзът, по-специално чрез пакета „Чиста енергия за всички европейци“⁹, осъществява амбициозна програма за декарбонизация, по-специално чрез изграждането на стабилен енергиен съюз, която включва цели за 2030 г. по отношение на енергийната ефективност и внедряването на възобновяема енергия.

Пакетът за климата и енергетиката „Подготвени за цел 55“ е всеобхватна стъпка за преработването на законодателството на Съюза с цел привеждането му в съответствие с повишената амбиция на ЕС в областта на климата. Всички инициативи в пакета са тясно свързани помежду си.

Настоящото законодателно предложение допълва други предложения от инициативата „Подготвени за цел 55“, които са насочени към постигането на целите в областта на климата като цяло. Все по-голямо значение и интензивност придобива взаимодействието между мерките на равнището на ЕС и мерките на държавите членки. Поради това настоящото законодателно предложение запазва съгласуваността с:

⁷ 29 % за ЕС-27.

⁸ Съгласно референтния сценарий за ЕС през 2020 г. (REF), който служи за основа на оценката на въздействието (вж. раздел 5.1 от оценката на въздействието).

⁹ COM/2016/0860 final.

- а) Европейския закон за климата;
- б) преразглеждането на Директива 2003/87/ЕО относно системата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ)¹⁰;
- в) преразглеждането на Регламента относно включването на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство (ЗПЗГС);
- г) изменението на Директива (ЕС) 2018/2001 за енергията от възобновяеми източници¹¹, насочено към осъществяването на амбицията по отношение на новата цел в областта на климата за 2030 г.;
- д) изменението на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност¹², насочено към осъществяването на амбицията по отношение на новата цел в областта на климата за 2030 г.

Заедно с новата стратегия на ЕС за адаптация, приета със съобщението на Комисията от февруари 2021 г. относно **„Изграждане на устойчива на климатичните изменения Европа — новата стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата“**¹³, настоящата инициатива и пакетът за климата и енергетиката „Подготвени за цел 55“ ще позволят на Европа да посрещне достойно предизвикателството, свързано с климата.

• Съгласуваност с други политики на Съюза

Предложенията от пакета „Подготвени за цел 55“ следва да бъдат съгласувани с всички действия и политики на ЕС и да способстват за постигането от ЕС на поставената по-висока цел за 2030 г. и за осъществяването на успешен и справедлив преход към целта за неутралност по отношение на климата до 2050 г., както е посочено от Комисията в съобщението за Европейския зелен пакт.

Именно затова настоящата инициатива за Регламента за разпределяне на усилията е съгласувана с политиките на Съюза за чиста и кръгова икономика, устойчива и интелигентна мобилност, стратегията „От фермата до трапезата“, стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2030 г., плана за действие за постигане на нулево замърсяване и законодателството в областта на отпадъците, преразглеждането на Регламента за флуорсъдържащите парникови газове (Регламентът за ФПГ) и Регламента за веществата, които разрушават озоновия слой (Регламентът за озона), както и с позицията на Съюза на международно равнище и неговата дипломация в областта на Европейския зелен пакт.

Пакетът „Подготвени за цел 55“, заедно с Инструмента на Европейския съюз за възстановяване и многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. ще способстват за осъществяването на неразделно свързаните екологичен и цифров преход, към които се стреми Европа. Съчетанието на тези политики с финансова подкрепа на ЕС ще способства за преодоляването на икономическата криза, причинена

¹⁰ Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

¹¹ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

¹² Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1).

¹³ COM(2021) 82 final.

от пандемията от COVID-19 и ще ускори прехода към чиста и устойчива икономика, като свърже действията в областта на климата с икономическия растеж и същевременно осигури постигането на неутралност по отношение на климата до 2050 г. Като цяло бюджетът на ЕС (МФР) за периода 2021—2027 г. и пакетът на ЕС за възстановяване ще гарантират постигането на цел за систематично заделяне на 30 % от разходите за действия в областта на климата. Що се отнася конкретно до Механизма за устойчивост и възстановяване в рамките на Инструмента на Европейския съюз за възстановяване, във всеки национален план за възстановяване и устойчивост ще трябва да е предвидено поне 37 % от разходите да са свързани с инвестиции в областта на климата. За разходи в областта климата ще бъдат заделени средства от политиката на сближаване, а именно 100 % от Фонда за справедлив преход и поне 37 % от Кохезионния фонд и 30 % от Европейския фонд за регионално развитие. Тези средства могат да подпомогнат в голяма степен инвестициите и реформите, посочени в националните планове в областта на енергетиката и климата, приети въз основа на Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението на Енергийния съюз и действията в областта на климата¹⁴ („Регламентът за управлението“), и да помогнат за намаляване на социално-икономическите разходи, свързани с прехода.

Освен това, за да се увеличи съгласуваността между политиките и както е обявено в нейното съобщение **„По-добро регулиране: обединяване на силите за по-добро законотворчество“**¹⁵, Комисията усъвършенства своите насоки за по-добро регулиране, за да гарантира, че всички нейни инициативи са в съответствие с принципа на ненанасяне на значителни вреди, като по този начин се спазват задълженията, определени в Европейския закон за климата.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание на настоящото предложение е член 192 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). В съответствие с член 191 и член 192, параграф 1 от ДФЕС Европейският съюз допринася, наред с другото, за постигането на следните цели: опазване, защита и подобряване на качеството на околната среда; насърчаване на международно равнище на мерки за справяне с регионални или световни проблеми на околната среда, и по-специално борбата с изменението на климата.

• Субсидиарност

Изменението на климата е трансграничен проблем, който не може да бъде решен от действия само на национално или местно ниво. Необходима е координация на действията, свързани с климата, на европейско равнище, а когато това е възможно — и в световен мащаб. Действията на ЕС са обосновани от гледна точка на субсидиарността, както е посочено в член 5 от Договора за Европейския съюз. От

¹⁴ Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).

¹⁵ COM(2021) 219 final.

1992 г. насам Европейският съюз работи за разработване на съвместни решения и е движещ фактор за действия в световен мащаб за справяне с предизвикателствата, свързани с изменението на климата. По-специално, с предприемането на действия на равнището на ЕС ще се даде възможност за икономически ефективно изпълнение на целите за намаляване на емисиите до 2030 г. и в дългосрочен план, като същевременно ще се гарантира справедливост и екологосъобразност. В членове 191—193 от ДФЕС е потвърдена и уточнена компетентността на ЕС в областта на изменението на климата.

• Пропорционалност

Настоящото предложение е в съответствие с принципа на пропорционалност, тъй като не надхвърля необходимото за постигане на поставените цели, а именно целта на ЕС за намаляване през периода 2021—2030 г. на емисиите на парникови газове по икономически ефективен начин, като същевременно се гарантира справедливост и екологосъобразност.

В Европейския закон за климата се предвижда до 2030 г. общото намаление на емисиите на парникови газове в цялата икономика и на национално равнище да бъде най-малко 55 % под нивата от 1990 г. С настоящото предложение се обхващат голяма част от тези емисии на парникови газове и се преразглежда РПУ, за да се постигне тази цел.

• Избор на инструмент

Основната цел на настоящата инициатива е да се осъвременят целите, определени в РПУ, за да се приведат в съответствие с повишеното равнище на амбиция за 2030 г., поради което целта на предложението може да бъде осъществена най-добре чрез регламент, следващ предишния нормативен акт за определяне на задължителни национални цели за намаляване на емисиите.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

• Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство

РПУ беше приет през 2018 г. след оценка на предходната уредба за разпределяне на усилията¹⁶ — Решение № 406/2009/ЕО¹⁷. Като цяло, в резултат на Решение № 406/2009/ЕО държавите членки започнаха все по-активно разглеждат възможностите за въвеждане на нови мерки за намаляване на емисиите в секторите, попадащи в неговия обхват, и начините за най-доброто им структуриране.

• Консултации със заинтересованите страни

Преразглеждането на РПУ се основава на информацията от коментарите, получени по време на подготовката и след представянето на Плана във връзка с целта в областта на климата за 2030 г.

По-конкретно, за целите на настоящото предложение на 29 октомври 2020 г. Комисията публикува първоначална оценка на въздействието, в която се излагат първите

¹⁶ СОМ(2016) 483 Доклад на Комисията до Европейския парламент и до Съвета относно оценката на прилагането на Решение № 406/2009/ЕО съгласно член 14 от него.

¹⁷ Решение № 406/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно усилията на държавите членки за намаляване на техните емисии на парникови газове, необходими за изпълнение на ангажиментите на Общността за намаляване на емисиите на парникови газове до 2020 г. (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 136).

съображения и варианти за преработване на политиката. За първоначалната оценка на въздействието беше възможно да се изпращат коментари от 29 октомври 2020 г. до 26 ноември 2020 г. и бяха получени¹⁸ 101 становища.

Освен това, за да събере доказателства и да осигури по-голяма прозрачност, Комисията организира обществена консултация от 13 ноември 2020 г. до 5 февруари 2021 г. Тази консултация започна едновременно с консултациите по Директивата за СТЕ, Регламента за ЗПЗГС и Регламента за стандартите за CO₂ за леки автомобили и микробуси. В рамките на обществената консултация бяха получени 45 678 отговора, от които 45 403 отговора бяха подадени от граждани, участващи в кампания. Останалите 276 отговора бяха предоставени от стопански асоциации, предприятия, физически лица, публични органи и синдикати. Голямото мнозинство от участниците изрази съгласие, че секторите, обхванати от РПУ, следва да постигнат допълнителни намаления и че държавите членки следва да увеличат усилията си и да работят за осъществяването на по-амбициозни цели. Мнозинството участници подкрепиха паралелното обхващане с РПУ и СТЕ в случай на разширяване на СТЕ върху сградите и автомобилния транспорт, като голямото мнозинство от НПО и гражданите подкрепиха именно този вариант. По-малка, но значителна част от участниците подкрепиха намаляването на секторния обхват на РПУ, като много по-ограничено мнозинството отговори от частния сектор (особено от енергийния сектор) беше в полза на този вариант. Подробно обобщение и резултатите от обществената консултация са представени в приложение 2 към оценката на въздействието, придружаваща настоящото предложение.

На 1 юни 2021 г. изпълнителният заместник-председател Тимерманс и комисар Шмит обсъдиха със социалните партньори икономическото и социалното измерение на пакета „Подготвени за цел 55“. Социалните партньори подкрепиха целта за намаление с 55 % и изрази мнението си по отношение на различните предложения от пакета.

• Събиране и използване на експертни становища

Подобно на други предложения и оценки на въздействието, приложени към пакета от политики „Подготвени за цел 55“, в настоящото предложение също се използва набор от интегрирани инструменти за моделиране, обхващащи всички емисии на парникови газове от икономиката на ЕС. Тези инструменти се използват за изготвяне на набор от основни сценарии, отразяващи вътрешно съгласувани пакети от политики, съобразени с определената по-амбициозна цел в областта на климата до 2030 г., които се основават на сценариите, разработени за Плана във връзка с целта в областта на климата за 2030 г. Сценариите се основават на осъвременения референтен сценарий на ЕС за 2020 г.(REF 2020)¹⁹ — прогноза за развитието на енергийните системи на ЕС и на националните енергийни системи и на емисиите на парникови газове съгласно настоящата политическа рамка²⁰, която включва въздействието на COVID-19. Тези сценарии бяха изготвени с помощта на договор с лабораторията ЕЗМ, Националния

¹⁸ Коментарите можете да намерите на онлайн страницата на Европейската комисия „Споделете мнението си“, раздел „Национални цели за намаляване на емисиите (Регламент за разпределяне на усилията) — преглед въз основа на плана за целите в областта на климата за 2030 г.“ чрез следния линк: [коментари за първоначалната оценка на въздействието](#).

¹⁹ Основани на моделиране прогнози за тенденциите в областта на енергетиката, транспорта и емисиите на парникови газове до 2050 г., които се основават на последователен набор от допускания за ЕС, политиките на държавите членки и на ЕС, специфичните характеристики на държавите членки, и на консултациите с експерти от държавите членки.

²⁰ Настоящата политическа рамка включва инициативите на ЕС, приети към края на 2019 г., и националните цели, политики и мерки, както са определени в окончателните национални планове в областта на енергетиката и климата.

технически университет в Атина, IIASA и EuroCare и бяха съгласувани с експерти от държавите членки чрез експертната група за референтни сценарии, а подробните резултати от моделирането ще бъдат публикувани заедно с правните предложения.

Основният набор от модели, използван за изготвянето на сценариите, представени в настоящата оценка на въздействието, е успешно използван в оценките на Комисията на политиките в областта на енергетиката и климата. По-специално, той е използван за предложенията на Комисията относно Плана във връзка с целта в областта на климата²¹ за анализ на увеличената цел за смекчаване на последиците от изменението на климата до 2030 г., за дългосрочната стратегия²², както и за рамката на политиката на ЕС в областта на климата и енергетиката за 2020 г. и 2030 г.

Основните елементи на рамката за моделиране на прогнозите за енергетиката, транспорта и емисиите на CO₂ са два модела: (i) система за ценово обусловено пазарно равновесие (PRIMES)²³ и (ii) PRIMES-TREMOVE (транспортен модел). Информационният и симулационен модел за парниковите газове и замърсяването на въздуха (GAINS) се използва за прогнозиране на емисиите на парникови газове, различни от CO₂, моделите за глобално управление на биосферата (GLOBIOM-G4M) — за прогнозиране на емисиите и поглъщанията от земеползването, промяната в земеползването и горското стопанство, а глобалният модел на селскостопанския сектор с много държави (CAPRI) — за прогнозиране на селскостопанската дейност.

Освен това предложението се основава на: i) данни за емисиите и на опита от прилагането на системите на ЕС за мониторинг, докладване и проверка; ii) доказателства, събрани в оценката на въздействието, придружаваща предложението за РПУ от 2016 г.; iii) и предишни проучвания по отношение на емисиите на парникови газове, свързани с автомобилния транспорт и сградите.

Въз основа на REF 2020 бяха изготвени няколко „основни“ сценария на политиката. Те са разработени така, че да представляват нетно намаление на емисиите на парникови газове с 55 % чрез пакети от политики, съответстващи на вариантите на политики, разгледани в различните оценки на въздействието. Тези основни сценария на политиките се допълват от варианти, специфични за отделните политики и допълнителни анализи, които са описани в оценката на въздействието към настоящото предложение и в свързаните с нея оценки на въздействието от пакета политики „Подготвени за цел 55“.

• Оценка на въздействието

Оценките на въздействието на различните инициативи от пакета политики „Подготвени за цел 55“ се основават на интегрирани сценарии за моделиране, които отразяват взаимодействието на различните политически инструменти върху икономическите оператори, за да се гарантира допълняемост, съгласуваност и ефективност при постигането на амбициозните цели в областта на климата за 2030 г. и 2050 г. (вж. предходния раздел).

Оценката на въздействието, придружаваща настоящото предложение, допълва анализа, направен в оценките на въздействието от 2020 г. за обосноваване на Плана във връзка с целта в областта на климата за 2030 г. Това формира аналитичната основа за определяне на целта за нетно намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г. с

²¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52020SC0176>

²² https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/docs/pages/com_2018_733_analysis_in_support_en_0.pdf

²³ Повече информация и документация за модела: <https://e3modelling.com/modelling-tools/primex/>

най-малко 55 % в сравнение с 1990 г. и на целта за неутралност по отношение на климата до 2050 г.

На 19 април 2021 г. Комитетът за регулаторен контрол даде положително становище с препоръки за подобрение. Оценката на въздействието беше съответно изменена. Основните промени се отнасят до следните точки:

- подобряване на описанието на проблема, за да се посочат в достатъчна степен недостатъците на настоящия РПУ;
- съгласуваност с други свързани инициативи, по-специално с тази за преразглеждането на нормативната уредба в областта на СТЕ и ЗПЗГС, както и с Европейския закон за климата;
- доказване на пропорционалността на запазването на обхвата на РПУ за секторите, които ще бъдат обхванати от новата СТЕ;
- по-добро и ясно разпределяне на усилията между държавите членки;
- по-добро определяне на това кой и как ще бъде засегнат, разходите и ползите от предпочитания вариант и подробни становища на групите заинтересовани страни.

• Варианти на политиката

В оценката на въздействието са разгледани следните три основни варианта на политиката:

1. разширяване на обхвата на СТЕ върху някои от секторите, които понастоящем са обхванати от РПУ (т.е. сгради и автомобилен транспорт), като тези сектори останат също в обхвата на РПУ;
2. прехвърляне на определени сектори към СТЕ (т.е. сгради и автомобилен транспорт) и съответно намаляване на обхвата на РПУ;
3. прехвърляне на определени сектори към СТЕ (всички горивни инсталации за изкопаеми горива) и поетапно отменяне на РПУ чрез сливане на несвързаните с енергетиката емисии по РПУ от селското стопанство със секторите, обхванати от Регламента за ЗПЗГС (в т.нар. поземлен сектор), и обхващане на останалите сектори от съответните инструменти на политиката в областта на климата, както и специален нов регламент (ако е необходимо), който да обхваща всички сектори, които не са включени в СТЕ и понастоящем са обхванати от РПУ.

В рамките на варианти 1 и 2 в оценката на въздействието се разглежда и подходящото ниво на определяне на по-високи цели за намаляване на емисиите, а именно дали увеличението следва да бъде голямо, или умерено, разпределянето на усилията между държавите членки и техния принос към общата цел, началната точка на траекториите на годишните разпределения и функционирането на СТЕ и възможностите за гъвкавост за ЗПЗГС.

Досега Директивата за СТЕ на ЕС, Регламентът за разпределяне на усилията и Регламентът за ЗПЗГС обхващаха емисиите на парникови газове от различни части на икономиката, като във всеки от тях се определяше приносът на обхванатите сектори към общата цел. Конкретни въпроси възникват във връзка с разширяването върху нови сектори на обхвата на ценообразуването на въглеродните емисии, което е важен инструмент за борба с емисиите на парникови газове.

Създаването на нова система за търговия с емисии за автомобилния транспорт и сградите даде основание да се разгледа обхватът на самия Регламент за разпределяне на усилията, като се вземат предвид ефективността, икономическата ефективност и справедливостта на инструмента и на структурата на политиката в областта на климата

като цяло. По подобен начин промяната на обхвата на Регламента за ЗПЗГС в посока към инструмент за земеползване също може да повлияе на обхвата на РРУ. Предложението за ЗПЗГС предвижда обаче само национални цели за поземления сектор след 2030 г. и следователно не оказва влияние върху предложението за РРУ, чийто времеви обхват е ограничен до 2030 г. Освен това в оценката на въздействието бяха разгледани и оценени различни варианти за обхвата на РРУ, а именно дали даден сектор следва да е включен едновременно в РРУ и в търговията с емисии, и/или дали инструментът за земеползване ще повлияе на постигането на общата цел на ЕС до 2030 г.

Прилагането на търговията с емисии в сектори като сградите и автомобилния транспорт ще обхване около половината от емисиите, обхванати от днешния Регламент за разпределяне на усилията. Както и при сегашната СТЕ, тази система ще интегрира цената на CO₂ в икономическите и финансовите решения и ще бъде важен инструмент за стимулиране на икономически ефективни действия от страна на предприятията и потребителите в тези сектори във всички държави членки. Същевременно цената на въглеродните емисии сама по себе си не би могла да доведе до необходимата трансформация в съответните сектори по ефективен начин. В Плана във връзка с целта в областта на климата за 2030 г. е направен извод, че е налице ясна необходимост от допълващи и целенасочени политики. С тях може да бъде преодоляна неефективността на пазара и да се разделят стимулите, да се ускорят технологичните промени и да се постигне координирано развитие на необходимата инфраструктура (например за саниране на сгради, електрификация и водородни технологии за промишлеността).

Ето защо би било прибързано за предвижданото намаляване на емисиите от сградите и автомобилния транспорт да се разчита единствено на търговията с емисии. Подобен вариант ще заслужава да бъде надлежно разгледан при бъдещ преглед на РРУ въз основа на поуките, извлечени от функционирането на търговията с емисии за тези два сектора.

Предпочитаният вариант е да се увеличи равнището на амбиция на РРУ в съответствие с прогнозите за икономическа ефективност, за да се постигне общата амбиция по отношение на климата за 2030 г., определена в Плана във връзка с целта в областта на климата за 2030 г. Разширяването на обхвата на търговията с емисии върху нови сектори — автомобилен транспорт и сгради — като същевременно те остават в обхвата на РРУ, се разглежда като принос към постигането на целта на РРУ, а не като заместител на тази цел.

Увеличаването на националните цели по РРУ изисква да бъде отново да се обърне внимание на справедливостта и икономическата ефективност в рамките на инструмента. Що се отнася до справедливостта, в оценката е направен извод, че осъвременяването на подхода за определяне на целите въз основа на БВП на глава от населението все още е подходящо, като същевременно се прилагат ограничен брой целенасочени корекции, за да се отговори на опасенията относно икономическата ефективност. Като цяло това ще доведе до сближаване на емисиите на глава от населението в тези сектори в целия ЕС.

С оглед на осигуряването на максимална икономическа ефективност се очаква всички съществуващи възможности за гъвкавост да бъдат използвани в съответствие с повишеното равнище на амбиция, отразена в 40-процентната цел на ЕС по отношение на РРУ. Смята се, че инструментите за гъвкавост, както по отношение на техния мащаб, така и на тяхното функциониране, са подходящи, за да се осигури по-голяма икономическа ефективност на цялостната политика.

За периода 2023—2030 г. ще трябва да бъдат установени нови обвързващи национални пределни стойности, изразени в годишни разпределения на емисии, които постепенно да доведат до постигането на целта на всяка държава членка за 2030 г. Разпределението на емисиите за 2023, 2024 и 2025 г. ще бъде изчислено въз основа на данните за емисиите на парникови газове за 2005 г. и периода 2016—2018 г., преразгледани от Комисията в съответствие с член 4, параграф 3 от РПУ. За по-голяма точност изчислението на годишните разпределения на емисии за периода 2026—2030 г. ще се основава на средната стойност на емисиите на парникови газове на всяка държава членка през 2021, 2022 и 2023 г. след цялостен преглед на данните от националните инвентаризации, които Комисията ще извърши през 2025 г.

Освен това през 2027 г. Комисията трябва да извърши цялостен преглед на данните от националните инвентаризации с цел спазване на РПУ, както е предвидено в член 38 от Регламента за управление. За да се избегне ненужното дублиране на задачи, обхватът на тези два всеобхватни прегледа ще бъде определен от Комисията чрез актове за изпълнение.

В Европейския закон за климата е предвидено, че за да се гарантира полагането до 2030 г. на достатъчно усилия за смекчаване на последиците от изменението на климата, приносът на нетните поглъщания към целта за намаляване на парниковите емисии с поне 55 % през 2030 г. се ограничава до 225 MtCO₂-eq. Тази разпоредба на Европейския закон за климата не засяга преразглеждането на законодателството на Съюза. Предложеното повишаване на равнището на амбиция на Регламента за ЗПЗГС, заедно с разделянето на използването на съществуващите възможности за гъвкавост по същия регламент през всеки от 5-годишните периоди на съответствие, намалява вероятността да не бъдат изпълнени изискванията на Европейския закон за климата. Независимо от това допускането на възможности за гъвкавост от сектора на РПУ към секторите на ЗПЗГС и ограничена гъвкавост в обратна посока е от полза, за да се даде възможност на държавите членки да изпълняват ефективно своите индивидуални задължения.

Предлага се създаването на нов механизъм под формата на допълнителен резерв. Държавите членки могат да решат да не участват в този механизъм. Този резерв би могъл да бъде задействан само след като бъдат изпълнени изискванията на Европейския закон за климата с цел постигане на съответствие на национално ниво с целите на РПУ чрез прехвърляне в полза на нуждаещите се държави членки на евентуално неизползваните кредити за ЗПЗГС²⁴ в края на втория период на съответствие. Използването на този резерв обаче ще зависи от преизпълнението в сектора на ЗПЗГС.

• Пригодност и опростяване на законодателството

В съответствие с поетия от Комисията ангажимент за по-добро законотворчество предложението бе подготвено с участието на заинтересованите страни при спазване на принципа за прозрачност и в постоянно взаимодействие с тях на всички етапи от процеса.

В РПУ са определени целите за намаляване на емисиите за държавите членки на национално равнище. Следователно държавите членки следва да решат как да постигнат тези цели (от съображения за субсидиарност). Докато от една страна с

²⁴ Неизползваните нетни поглъщания са онези, които не са използвани в сегашните възможности за гъвкавост за ЗПЗГС по член 7 от РПУ и не са използвани в новосъздадения резерв за сигурност за ЗПЗГС.

настоящото предложение се преразглеждат целите, които трябва да бъдат постигнати от всяка държава членка до 2030 г., от друга страна с него не се налага допълнителна административна тежест върху националните администрации, които са основните адресати на РПУ в това отношение.

• Основни права

Предложението е съобразено с основните права и зачита принципите, признати в частност от Хартата на основните права на Европейския съюз²⁵. По-специално, с него се допринася за постигането на целта за високо равнище на опазване на околната среда в съответствие с принципа на устойчиво развитие, както тази цел е формулирана в член 37 от Хартата на основните права на Европейския съюз.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Доброто прилагане на предложението за изменение на РПУ ще бъде от решаващо значение за постигането както на целите на регламента, така и на целите, определени в Европейския закон за климата. Определянето на по-високи цели за РПУ ще доведе до необходимост от допълнителни мерки на национално равнище и държавите членки ще трябва да преразгледат и приложат по-строги стратегии за действие в областта на климата. Поради това е необходимо в продължение на пет години (2023—2027 г.) да се прилагат мерки за подкрепа на изграждането на капацитет, за да могат държавите членки да се приспособят към по-взискателната правна уредба. Общата прогнозна стойност на мерките за подкрепа е 1 750 000 EUR.

С предложението също така се преразглеждат възможностите за гъвкавост за ЗПЗГС съгласно член 7 от РПУ и се създава нов доброволен резерв — допълнителен резерв, който да помогне на държавите членки да постигнат индивидуалните си цели, като им позволи да използват неизползвани нетни поглъщания, генерирани в периода 2026—2030 г., при условие че целта на Съюза за намаляване на емисиите с 55 % бъде постигната през 2030 г. при максимален принос на нетните поглъщания, определен на 225 MtCO₂Eq, както се изисква от Европейския закон за климата. Тези изменения ще наложат корекции в Регистъра на ЕС, които ще трябва да бъдат извършени с помощта на външен изпълнител, като прогнозната стойност на тази помощ е 600 000 EUR.

За изпълнението на горепосочените задачи ще е необходимо също така да се увеличи капацитетът на службите на Комисията, която ще се нуждае от три нови длъжности AD, които освен това ще осигуряват подкрепа за процеса на съвместно вземане на решения. В приложената законодателна финансова обосновка е предоставена подробна информация за последиците от това предложение за бюджета на ЕС.

Разработването на ИТ и изборът на обществени поръчки ще подлежат на предварително одобрение от Съвета по информационни технологии и киберсигурност на Европейската комисия.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

• Планове за изпълнение и механизъм за наблюдение, оценка и докладване

Редовното и зачитащо принципа на прозрачност докладване относно задълженията за на държавите членки, съчетано със строги проверки за съответствие, са основни

²⁵ COM(2019) 640 final.

елементи за постигане на напредък в изпълнението на поетите от ЕС ангажименти за намаляване на емисиите в дългосрочен план. В инициативата е запазен режимът на съответствие по РРС и продължава да се разчита на стабилната рамка за мониторинг, докладване и проверка, предвидена в Регламента за управлението. Наред с другото, Комисията ще използва информацията, представена и докладвана от държавите членки съгласно Регламента относно управлението, като основа за своята редовна оценка на напредъка. Това включва информацията относно емисиите на парникови газове, политиките и мерките, прогнозите и адаптирането. Комисията също така ще използва тази информация за прегледите на изпълнението в областта на околната среда и наблюдението на програмите за действие за околната среда. Информацията, получена от държавите членки, може да бъде допълвана със систематични атмосферни наблюдения на място, както и с наблюдения от разстояние, като например предоставяните от „Коперник“.

Ефективността на предложението за постигане на преразгледаните цели за 2030 г. зависи от способността на държавите членки да адаптират своите планове и стратегии към по-енергичен отговор на предизвикателството, свързано с изменението на климата. В този контекст Комисията ще въведе мерки за изграждане на капацитет, за да подкрепи държавите членки в усилията им да включат преразгледаните цели в своите национални планове и стратегии в областта на климата, включително в националните планове в областта на енергетиката и климата.

С настоящата инициатива се запазват и действащите разпоредби за преглед, които изискват от Комисията да представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно действието на настоящия регламент в срок от шест месеца след всеки глобален преглед, договорен съгласно член 14 от Парижкото споразумение. Първият глобален преглед ще се проведе през 2023 г., а след това ще се повтаря на всеки пет години.

И накрая, Регламентът за разпределяне на усилията, неговото значение като регулаторен инструмент и неговият обхват ще бъдат преразгледани при разработването на рамката в областта на климата и енергетиката след 2030 г., като се вземат предвид взаимодействията между различните инструменти, по-специално разширяването на търговията с емисии към нови сектори и регулирането на стълба на земеделието, земеползването и горското стопанство.

• Подробно обяснение на конкретните разпоредби на предложението

Член 1

В този член се съдържат всички предложени изменения на РПУ, а именно:

- (1) **член 1 относно предмета:** осъвременено е позоваването на целта за намаляване на емисиите на равнището на ЕС по отношение на РПУ;
- (2) **член 2 относно приложното поле:** коригиран е начинът на определяне на обхвата, като се взема предвид предложеното включване на морския транспорт в приложение I към Директива 2003/87/ЕО;
- (3) **член 4, параграфи 2 и 3 относно годишните нива на емисиите за периода 2021—2030 г.:** осъвременена е на рамката, съгласно която Комисията ще определя новите годишни нива на емисиите на държавите членки за периода 2023—2030 г. Новата рамка включва осъвременяване на националните годишни разпределения на емисии, като се използват новите данни, които ще бъдат налични едва през 2025 г. Предвид несигурността, свързана със средносрочните последици от пандемията от COVID-19 за икономиката и бързината на възстановяването, прегледът през 2025 г. ще позволи да бъдат

коригирани годишните разпределения на емисии за периода 2026—2030 г., за да се гарантира, че те не са нито твърде облекчени, нито твърде строги;

- (4) **член 6, нов параграф 3а относно възможностите за гъвкавост в СТЕ на ЕС:** предвижда се краен срок, в който Малта да посочи дали възнамерява да използва увеличените си възможности за гъвкавост в СТЕ. Този нов краен срок е необходим, като се има предвид, че поради спецификата на своята икономика Малта ще има достъп до по-големи възможности за гъвкавост в СТЕ чрез изменение на приложение II към РПУ;
- (5) **член 7 относно използването на поглъщанията от ЗПЗГС:** използването на възможностите за гъвкавост за ЗПЗГС се разделя на два петгодишни периода, като всеки период се обвързва с горна граница, съответстваща на половината от общото количество, и се заличава параграф 2, като се има предвид, че предвидената промяна на заглавието на приложение III ще бъде извършена чрез изменението на РПУ, предлагано с настоящия документ (вж. точка 9 по-долу);
- (6) **добавяне на нов член (член 11а):** създава се нов доброволен допълнителен резерв (формиран от всички неизползвани кредити за ЗПЗГС в края на втория период на съответствие), който да се използва от държавите членки за постигане на тяхната цел по РПУ до 2030 г. при условие че целта от -55 % на равнището на ЕС бъде постигната при максимален принос на нетните поглъщания в размер на 225 MtCO₂Eq в съответствие с Европейския закон за климата. Тази допълнителна възможност за гъвкавост ще улесни спазването на изискванията от страна на държавите членки, които могат да срещнат трудности при постигането на по-строги национални цели както в секторите на РПУ, така и в секторите на ЗПЗГС, само в края на периода;
- (7) **приложение I относно намаляването на емисиите на парникови газове от държавите членки:** за секторите в обхвата на РПУ се въвеждат нови цели на държавите членки за намаляване на емисиите до 2030 г. в сравнение с нивата от 2005 г.;
- (8) **приложение II относно гъвкавостта в ЕТС:** ограничението на възможностите на Малта за гъвкавост в ЕТС се увеличава от 2 % на 7 %;
- (9) **приложение III:** заглавието на това приложение се изменя в съответствие с новия текст на член 7.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) 2018/842 за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021—2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение.

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

Като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 192, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²⁶,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²⁷,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Парижкото споразумение, прието през декември 2015 г. съгласно Рамковата конвенция на Организацията на обединените нации по изменение на климата (РКООНИК), влезе в сила през ноември 2016 г. („Парижкото споразумение”). Страните по споразумението се договориха да поддържат покачването на средната температура в световен мащаб далеч под 2 °C над равнищата от прединдустриалния период и да продължат да полагат усилия за ограничаването ѝ до 1,5 °C над тези стойности.
- (2) Преди влизането в сила на Парижкото споразумение Съюзът въведе регулаторна рамка за постигане на целта за намаляване на емисиите на парникови газове с поне 40 % до 2030 г., която цел беше утвърдена от Европейския съвет през 2014 г.; Законодателството за изпълнение на тази цел се състои наред с другото от Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета²⁸ (с която се създава система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза), Регламент (ЕС) 2018/841 на Европейския парламент и на Съвета²⁹ (с

²⁶ ОВ С , , стр. .

²⁷ ОВ С , , стр. .

²⁸ Директива 2003/87/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

²⁹ Регламент (ЕС) 2018/841 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за включването на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство в рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г.

който от държавите членки се изисква да балансират емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство) и Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета³⁰, с който се установяват национални цели за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г. в секторите, които не са обхванати нито от Директива 2003/87/ЕО, нито от Регламент (ЕС) 2018/841.

- (3) Европейският зелен пакт³¹ съчетава всеобхватен набор от взаимно допълващи се мерки и инициативи, насочени към постигането на неутралност по отношение на климата в Съюза до 2050 г., и определя нова стратегия за растеж, която има за цел да превърне Съюза в справедливо и проспериращо общество с модерна и конкурентоспособна икономика, в която ресурсите се използват ефективно и икономическият растеж е разделен от използването на ресурсите. Той също така има за цел опазването, съхранението и увеличаването на природния капитал на Съюза, както и защитата на здравето и благосъстоянието на гражданите от свързани с околната среда рискове и въздействия. Същевременно този преход засяга по различен начин жените и мъжете и има особено въздействие върху някои групи в неравностойно положение, като например възрастните хора, хората с увреждания и лицата от малцинствен расов или етнически произход. Ето защо трябва да се гарантира, че преходът е справедлив и приобщаващ, като никой не е изоставен.
- (4) С Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета³² (Европейски закон за климата) Съюзът включи в законодателството си целта за неутралност по отношение на климата в цялата икономика до 2050 г. С този регламент се установява и задължителен вътрешен ангажимент на Съюза за намаляване до 2030 г. на нетните емисии на парникови газове (емисии след приспадане на поглъщането) с най-малко 55 % под нивата от 1990 г.
- (5) За да се изпълнят тези ангажименти, както и приносът на Съюза съгласно Парижкото споразумение³³, прието в рамките на РКООНИК, регулаторната рамка на Съюза за постигане на целта за намаляване на емисиите на парникови газове следва да бъде адаптирана.
- (6) С Регламент (ЕС) 2018/842 се определят задълженията на държавите членки по отношение на техния минимален принос за периода 2021—2030 г. за изпълнение на настоящата цел на Съюза за намаляване на емисиите на парникови газове с 30 % под нивата от 2005 г. през 2030 г. в секторите, обхванати от член 2 от посочения регламент. В него се определят и правилата относно определянето на

и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 и Решение № 529/2013/ЕС (ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 1).

³⁰ Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021—2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение, и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 (ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 26).

³¹ Съобщение на Комисията — Европейският зелен пакт, COM(2019) 640 final от 11 декември 2019 г.

³² Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).

³³ Парижко споразумение (ОВ L 282, 19.10.2016 г., стр. 4).

годишно разпределените количества емисии и за оценка на напредъка на държавите членки в осъществяването на техния минимален принос.

- (7) Въпреки че търговията с емисии ще се прилага и за емисиите на парникови газове от автомобилния и морския транспорт, както и от сградите, обхватът на Регламент (ЕС) 2018/842 ще се запази. Следователно Регламент (ЕС) 2018/842 ще продължи да се прилага за емисиите на парникови газове от вътрешното корабоплаване, но не и за тези от международното корабоплаване. Емисиите на парникови газове на държава членка, обхванати от Регламент (ЕС) 2018/842, които трябва да се вземат предвид при проверките за съответствие, ще продължат да се определят след приключване на прегледите на инвентаризациите в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета³⁴.
- (8) В своето съобщение от 17 септември 2020 г.³⁵ Комисията посочи, че определената по-висока обща цел за 2030 г. може да бъде постигната само с приноса на всички сектори.
- (9) В заключенията си от 11 декември 2020 г. Европейският съвет посочи, че целта за 2030 г. ще бъде постигната колективно от Съюза с максимална икономическа ефективност, че всички държави членки ще участват в тези усилия, като се вземат предвид съображенията за справедливост и солидарност, като никой няма да бъде изоставен, и че новата цел за 2030 г. трябва да бъде постигната така, че да бъде запазена конкурентоспособността на Съюза и да бъдат отчетени различните изходни позиции на държавите членки и специфичните национални условия и потенциал за намаляване на емисиите, включително тези на островните държави членки и островите, както и положените усилия.
- (10) За да бъде постигната целта за намаляване на емисиите на парникови газове с 55 %, секторите, обхванати от Регламент (ЕС) 2018/842, ще трябва да намаляват постепенно своите емисии, така че през 2030 г. тези намаления достигнат 40 % в сравнение с нивата от 2005 г.
- (11) Това изисква да бъде преразгледана целта на всяка държава членка за намаляване на емисиите на парникови газове за 2030 г. При преразглеждането на целта за намаляване на емисиите на парникови газове следва да се използва същата методика, която беше следвана при първото приемане на Регламент (ЕС) 2018/842, когато националните приноси бяха определени, като се отчитаха различните възможности за капацитет и икономическа ефективност в държавите членки, за да се гарантира справедливо и балансирано разпределение на усилията. Следователно намаляването на максималните емисии на парникови газове за всяка държава членка през 2030 г. следва да се определи спрямо равнището на нейните преразгледани емисии на парникови газове за 2005 г., обхванати от настоящия регламент, като се изключат проверените емисии на

³⁴ Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).

³⁵ COM/2020/562 final.

парникови газове от инсталации, които са работили през 2005 г. и които са били включени в системата за търговия с емисии на Съюза едва след 2005 г.

- (12) Вследствие на това ще бъде необходимо, считано от годината на приемане на настоящия регламент, да се определят нови обвързващи национални пределни стойности, изразени в годишно разпределени количества емисии, които постепенно да водят до постигането на целта за 2030 г. на всяка държава членка, като същевременно се запазят в сила годишните пределни стойности, установени за предходните години, както е посочено в Решение за изпълнение (ЕС) 2020/2126 на Комисията³⁶.
- (13) Пандемията от COVID-19 се отрази на икономиката на Съюза и на нивото на емисиите в степен, която все още не може да бъде напълно количествено определена. От друга страна, Съюзът прилага най-големия си пакет от стимули досега, което също може да окаже въздействие върху равнището на емисиите. Поради тази несигурност е целесъобразно да се преразгледат данните за емисиите през 2025 г. и ако е необходимо — да се коригират годишно разпределените количества емисии.
- (14) Поради това е целесъобразно през 2025 г. да се осъвременят годишно разпределените количества емисии за периода 2026—2030 г. Това следва да се основава на цялостен преглед на данните от националните инвентаризации, извършен от Комисията, за да се определи средната стойност на емисиите на парникови газове на всяка държава членка през 2021, 2022 и 2023 г.
- (15) Съгласно Регламент (ЕС) 2018/842 отмяната на ограничено количество квоти за емисии в системата за търговия с емисии на Европейския съюз може да бъде взето предвид по отношение на спазването на изискванията на Регламент (ЕС) 2018/842 от някои държави членки. Като се има предвид специфичната структура на икономиката на Малта, националната цел за намаляване на емисиите на тази държава членка, основана на brutния вътрешен продукт на глава от населението, е значително по-висока от нейния потенциал за икономически ефективно намаляване на емисиите. Поради това е целесъобразно да се увеличи достъпът на Малта до тази възможност за гъвкавост, без да се прави компромис с целта на Съюза за намаляване на емисиите до 2030 г.
- (16) В допълнение към тази възможност за гъвкавост, ограничено количество нетни поглъщания и нетни емисии от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство (ЗПЗГС) може да бъде взето предвид по отношение на спазването от страна на държавите членки на изискванията съгласно Регламент (ЕС) 2018/842 („гъвкавост за ЗПЗГС“). За да се гарантира полагането на достатъчно усилия за смекчаване на последиците от изменението на климата до 2030 г. е целесъобразно използването на гъвкавостта за ЗПЗГС да се ограничи, като се раздели използването на тази гъвкавост на два отделни периода, за всеки от които се прилага горна граница, съответстваща на половината от максималния размер на общите нетни поглъщания, посочен в приложение III към Регламент (ЕС) 2018/842. Целесъобразно е също така заглавието на приложение III да се приведе в съответствие с изменението на

³⁶

Решение за изпълнение (ЕС) 2020/2126 на Комисията от 16 декември 2020 г. за определяне на годишно разпределените количества емисии за държавите членки за периода 2021—2030 година в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 426, 17.12.2018 г., стр. 58).

Регламент (ЕС) 2018/841, извършено с Делегиран регламент (ЕС) 2021/268 на Комисията от 28 октомври 2020 г.³⁷ В резултат на това вече не е необходимо Регламент (ЕС) 2018/842 да предвижда правно основание, което да позволява на Комисията да приема делегирани актове за изменение на заглавието на приложение III към него. Поради това член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/842 следва да бъде заличен.

- (17) Като се има предвид въвеждането на по-строг режим на съответствие в Регламент (ЕС) 2018/841 от 2026 г., е целесъобразно да се премахне приспадането на емисиите на парникови газове, генерирани от всяка държава членка през периода 2026—2030 г. в поземления сектор, които надвишават поглъщанията. Поради това член 9, параграф 2 следва да бъде съответно изменен.
- (18) Вследствие на определянето на по-амбициозни цели съгласно Регламент (ЕС) 2018/841 ще бъдат намалени възможностите на държавите членки да генерират нетни поглъщания, които могат да бъдат използвани за постигане на съответствие съгласно Регламент (ЕС) 2018/842. Освен това разделянето на използването на гъвкавостта за ЗПЗГС на два отделни периода допълнително ще ограничи наличието на нетни поглъщания за целите на спазването на Регламент (ЕС) 2018/842. В резултат на това някои държави членки могат да срещнат трудности при изпълнението на целите си по Регламент (ЕС) 2018/842, докато други държави членки, същите или други, могат да генерират нетни поглъщания, които не могат да бъдат използвани за постигане на съответствие с Регламент (ЕС) 2018/842. Доколкото са постигнати целите на Съюза съгласно член 3 от Регламент (ЕС) 2021/1119, по-специално по отношение на горната граница на приноса на нетните поглъщания, е целесъобразно да се създаде нов доброволен механизъм под формата на допълнителен резерв, който ще помогне на участващите държави членки да изпълнят задълженията си.
- (19) Поради това Регламент (ЕС) 2018/842 следва да бъде съответно изменен,
- ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:**

Член 1

Регламент (ЕС) 2018/842 се изменя, както следва:

- (1) В член 1 „30 %“ се заменя с „40 %.
- (2) В член 2 параграф 1 се заменя със следното:

„Настоящият регламент се прилага за емисиите на парникови газове от следните категории източници, установени от Междуправителствения комитет по изменение на климата: енергетика, промишлени процеси и използване на продукти, селско стопанство и отпадъци, определени съгласно 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета*, като са изключени емисиите на

³⁷

Делегиран регламент (ЕС) 2021/268 на Комисията от 28 октомври 2020 г. за изменение на приложение IV към Регламент (ЕС) 2018/841 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на референтните нива за горите, които да се прилагат от държавите членки за периода 2021—2025 г. (ОВ L 60, 22.2.2021 г., стр. 21).

парникови газове от дейностите, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО, различни от дейността „морски транспорт“.

* Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).

(3) В член 4 параграфи 2 и 3 се заменят със следното:

„2. При спазване на възможностите за гъвкавост съгласно членове 5, 6 и 7 от настоящия регламент и на корекцията съгласно член 10, параграф 2 от него, и като се вземат предвид всички приспадания в резултат на прилагането на член 7 от Решение № 406/2009/ЕО, всяка държава членка гарантира, че нейните емисии на парникови газове:

а) не превишават през 2021 г. и 2022 г. пределно допустимата стойност, определена чрез линейна траектория, започваща от средната стойност на нейните емисии на парникови газове през 2016 г., 2017 г. и 2018 г., определени съгласно параграф 3 от настоящия член, и завършваща през 2030 г. с пределно допустимата стойност, определена за тази държава членка в колона 1 от приложение I към настоящия регламент. Линейната траектория на дадена държава членка започва на пет дванадесети от разстоянието от 2019 г. до 2020 г. или през 2020 г., в зависимост от това коя от двете възможност води до по-малко разпределени количества за тази държава членка;

б) не превишават през 2023 г., 2024 г. и 2025 г. пределно допустимата стойност, определена чрез линейна траектория, започваща през 2022 г. от годишно разпределеното количество емисии за тази държава членка, определено съгласно параграф 3 от настоящия член за тази година, и завършваща през 2030 г. с пределно допустимата стойност, определена за тази държава членка в колона 2 от приложение I към настоящия регламент;

в) не превишават през периода 2026—2030 г. пределно допустимата стойност, определена чрез линейна траектория, започваща през 2024 г. от средната стойност на нейните емисии на парникови газове през 2021 г., 2022 г. и 2023 г., съобщени от държавата членка съгласно член 26 от Регламент (ЕС) 2018/1999, и завършваща през 2030 г. с пределно допустимата стойност, определена за тази държава членка в колона 2 от приложение I към настоящия регламент.

3. Комисията приема актове за изпълнение, с които се определят годишно разпределените количества емисии за всяка държава членка за периода 2021—2030 г. в тонове еквивалент на CO₂ в съответствие с линейните траектории, посочени в параграф 2.

За 2021 г. и 2022 г. тя определя годишно разпределените количества емисии въз основа на цялостен преглед на най-новите данни от националните инвентаризации за 2005 г. и 2016—2018 г., представени от държавите членки съгласно член 7 от Регламент (ЕС) № 525/2013, и посочва стойността на емисиите на парникови газове за 2005 г. на всяка държава членка, използвана за определяне на тези годишно разпределени количества емисии.

За 2023 г., 2024 г. и 2025 г. тя определя годишно разпределените количества емисии въз основа на стойността на емисиите на парникови газове за 2005 г. на

всяка държава членка, посочена съгласно втора алинея, и преразгледаните стойности на данните от националните инвентаризации за 2016 г., 2017 г. и 2018 г., посочени във втора алинея.

За периода 2026—2030 г. тя определя годишно разпределените количества емисии въз основа на стойността на емисиите на парникови газове за 2005 г. на всяка държава членка, посочена съгласно втора алинея, и въз основа на цялостен преглед на най-новите данни от националните инвентаризации за 2021 г., 2022 г. и 2023 г., представени от държавите членки в съответствие с член 26 от Регламент (ЕС) 2018/1999.“

(4) В член 6 се вмъква следният параграф 3а:

„3а. Малта уведомява Комисията до 31 декември 2023 г. дали възнамерява да използва ограничената отмяна на квоти по СТЕ на ЕС, посочена в параграф 1, до процента, посочен в приложение II, за всяка от годините от периода 2025—2030 г., за да спази изискванията на член 9.“

(5) Член 7 се изменя, както следва:

а) заглавието се заменя със следното:

„Допълнително използване на нетни поглъщания от ЗПЗГС“;

б) параграф 1 се изменя, както следва:

i) уводното изречение се заменя със следното:

„Доколкото емисиите на парникови газове на дадена държава членка надвишават нейните годишно разпределени количества емисии за дадена година, включително всички годишно разпределени количества емисии, заделени съгласно член 5, параграф 3 от настоящия регламент, количество до сумата на общите нетни поглъщания и общите нетни емисии от комбинираните отчетни категории площи, включени в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/841, може да бъде взето предвид за нейното съответствие съгласно член 9 от настоящия регламент за тази година, при условие че:“;

ii) буква а) се заменя със следното:

„а) съвкупното количество, взето предвид за тази държава членка за годините от периода 2021—2025 г., не надхвърля половината от максималното количество на всички нетни поглъщания, определено в приложение III към настоящия регламент за тази държава членка;

аа) съвкупното количество, взето предвид за тази държава членка за годините от периода 2026—2030 г., не надхвърля половината от максималното количество на всички нетни поглъщания, определено в приложение III към настоящия регламент за тази държава членка;“;

iii) параграф 2 се заличава.

(6) В член 9 параграф 2 се заменя със следното:

„2. Ако в периода 2021—2025 г. емисиите на парникови газове на дадена държава членка, посочени в член 4 от Регламент (ЕС) 2018/841, надвишават поглъщанията ѝ, определени в съответствие член 12 от същия регламент, централният администратор приспада от годишно разпределените количества емисии на тази държава членка количество, което съответства на

превишението на емисиите на парникови газове в тонове еквивалент на CO₂ за съответните години.“

(7) Вмъква се следният член:

„Член 11а

Допълнителен резерв

1. Ако до 2030 г. Съюзът е намалил нетните емисии на парникови газове с най-малко 55 % в сравнение с нивата от 1990 г. в съответствие с член 3 от Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета** и като се вземе предвид максимално допустимата стойност на приноса на нетните поглъщания, в регистъра на ЕС се създава допълнителен резерв.

2. Държавите членки, които решат да не правят вноски в допълнителния резерв и да не се възползват от него, уведомяват Комисията за своето решение не по-късно от шест месеца след влизането в сила на настоящия регламент.

3. Допълнителният резерв се състои от нетните поглъщания, които участващите държави членки са реализирали в периода 2026—2030 г. и които надвишават съответните им цели съгласно Регламент (ЕС) 2018/841, след приспадане на двете посочени по-долу стойности:

- а) всички възможности за гъвкавост, използвани съгласно членове 11—13б от Регламент (ЕС) 2018/841;
- б) количествата, взети предвид за целите на съответствието съгласно член 7 от настоящия регламент.

4. Ако бъде създаден допълнителен резерв съгласно параграф 1, участваща държава членка може да се възползва от него, ако са изпълнени следните условия:

- а) емисиите на парникови газове на тази държава членка надвишават годишно разпределените ѝ количества емисии през периода 2026—2030 г.;
- б) държавата членка е изчерпала възможностите за гъвкавост съгласно член 5, параграфи 2 и 3;
- в) държавата членка е използвала в максимална степен нетните поглъщания съгласно член 7, дори когато това количество не достига определеното в приложение III ниво; както и
- г) държавата членка не е правила нетни прехвърляния към други държави членки съгласно член 5.

5. Ако държава членка отговаря на условията, определени в параграф 4, тази държава членка получава допълнително количество от допълнителния резерв до размера на недостига, което да бъде използвано за постигане на съответствие съгласно член 9.

Ако полученото общо количество, което трябва да бъде получено от всички държави членки, които отговарят на условията, определени в параграф 4 от настоящия член, надвишава количеството, разпределено в допълнителния резерв съгласно параграф 3 от настоящия член, количеството, което трябва да бъде получено от всяка от тези държави членки, се намалява пропорционално.“

** Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).“

(8) Приложение I към Регламент (ЕС) 2018/842 се заменя с текста в приложението към настоящия регламент.

(9) В приложение II вписването за Малта се заменя със следното:

	Максимален процент на емисиите на парникови газове през 2005 г., определен в съответствие с член 4, параграф 3
„Малта	7 %“

(10) Заглавието на приложение III се заменя със следното:

„ОБЩО КОЛИЧЕСТВО НА НЕТНИТЕ ПОГЛЪЩАНИЯ ОТ КАТЕГОРИИТЕ ПЛОЩИ, ОБХВАНАТИ ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2018/841, КОЕТО ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ МОГАТ ДА ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ЗА ЦЕЛИТЕ НА СПАЗВАНЕТО ЗА ПЕРИОДА 2021—2030 Г. СЪГЛАСНО ЧЛЕН 7, ПАРАГРАФ 1, БУКВА а) ОТ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ“

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

Съдържание

1.	РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА.....	26
1.1.	Наименование на предложението/инициативата.....	26
1.2.	Съответни области на политиката.....	26
1.3.	Предложението/инициативата е във връзка с:	26
1.4.	Цели.....	26
1.4.1.	Общи цели.....	26
1.4.2.	Конкретни цели	26
1.4.3.	Очаквани резултати и отражение	27
1.4.4.	Показатели за изпълнението	27
1.5.	Мотиви за предложението/инициативата	27
1.5.1.	Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата.....	27
1.5.2.	Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.	28
1.5.3.	Поуки, извлечени от подобен опит в миналото	28
1.5.4.	Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуално полезно взаимодействие с други подходящи инструменти.....	28
1.5.5.	Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства.....	29
1.6.	Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата ..	29
1.7.	Планирани методи на управление	29
2.	МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ	31
2.1.	Правила за мониторинг и докладване	31
2.2.	Системи за управление и контрол	31
2.2.1.	Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол	31
2.2.2.	Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им.....	31
2.2.3.	Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване).....	31
2.3.	Мерки за предотвратяване на измами и нередности	31

3.	ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА.....	33
3.1.	Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове.....	33
3.2.	Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити	34
3.2.1.	Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи	34
3.2.2.	Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи ...	36
3.2.3.	Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи	37
3.2.4.	Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка	40
3.2.5.	Финансов принос от трети страни.....	40
3.3.	Очаквано отражение върху приходите	41

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2018/842 за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021—2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение.

1.2. Съответни области на политиката

Действия в областта на климата

Функция 3 [Природни ресурси и околната среда]

Дял 9: Околна среда и действия в областта на климата

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

☐ ново действие

☐ ново действие след пилотен проект/подготвително действие³⁸

☒ продължаване на съществуващо действие

☐ сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

Предложението е част от пакета за климата и енергетиката до 2030 г. „Подготвени за цел 55“, с който се цели постигането на целта на ЕС за 2030 г. за намаляване на емисиите на парникови газове с поне 55 % спрямо 1990 г. в ЕС по икономически ефективен начин, и се допринася за ограничаване на глобалното затопляне. Пакетът е изготвен в изпълнение на задължението на Комисията съгласно член 3 от Европейския закон за климата за преглед на съответното законодателство на Съюза, за да се даде възможност за постигане на горепосочената цел.

В предложението се преразглеждат и осъвременяват колективните и националните цели за намаляване на емисиите, които трябва да бъдат постигнати през 2030 г. от секторите, обхванати от Регламента за разпределяне на усилията, и съответно се коригират неговата рамка и механизмите за гъвкавост.

1.4.2. Конкретни цели

Да се допринесе за постигането на целта за 2030 г. за намаляване на нетните емисии на парникови газове с най-малко 55 % и за целта за неутралност по отношение на климата до 2050 г. чрез мониторинг на напредъка и проверка на спазването на задълженията на държавите членки за намаляване на емисиите

³⁸

Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

съгласно предложението, за да се постигне намаление на емисиите на парникови газове в обхванатите от РРУ сектори с 40 % в сравнение с 2005 г. по начин, който е справедлив, икономически ефективен и гарантира екологосъобразност.

1.4.3. *Очаквани резултати и отражение*

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на бенефициерите/целевите групи.

В резултат на предложението ще бъде постигнато намаляване с 40 % на емисиите на парникови газове в обхванатите от РРУ сектори до 2030 г. в сравнение с 2005 г.

В предложението се определят национални цели по РРУ, основани главно на БВП на глава от населението, за да се гарантира справедливост и икономическа ефективност при разпределението на усилията, като същевременно се дава възможност за икономически ефективно постигане на тези цели чрез предвидените в него възможности за гъвкавост.

Предложението е насочено към държавите членки като институционални участници. Предложената политика ще се прилага на национално равнище и по този начин засяга най-вече техните национални администрации. Това кои заинтересовани страни ще бъдат засегнати ще зависи от характера и обхвата на националните мерки, избрани от държавите членки за изпълнение на политиката.

1.4.4. *Показатели за изпълнението*

Посочете показателите за проследяване на напредъка и на постиженията.

Показател № 1: Степен на намаляване на емисиите на парникови газове в ЕС, които не са включени в схемата за търговия с емисии.

Показател № 2: Степен на намаляване на емисиите в държавите членки.

1.5. **Мотиви за предложението/инициативата**

1.5.1. *Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата*

Държавите членки трябва да постигнат националните си цели за намаляване на емисиите през 2030 г. Те трябва да въведат политики и мерки, както и правни и административни разпоредби, необходими на национално равнище, за да се съобразят с предложението.

Комисията трябва да разработи съответните мерки за изпълнение, включително да определи нови годишно разпределените количества емисии за 2023 г., 2024 г. и 2025 г., а след цялостен преглед на данните от инвентаризацията — и за годините от периода 2026—2030 г.

- 1.5.2. *Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.*

Изменението на климата е трансграничен проблем. Тъй като целта на предлаганото действие не може да бъде постигната в достатъчна степен с индивидуални действия на държавите членки, е необходимо координиране на действията за климата на европейско равнище, а когато е възможно, и на световно равнище, като действието на равнище ЕС е обосновано от гледна точка на субсидиарността. ЕС и неговите държави членки участват съвместно в изпълнението на Парижкото споразумение. Съвместното действие позволява на ЕС да работи за решаването на проблемите и на справедливостта, и на ефикасността, като същевременно постига амбициозна цел в областта на околната среда. Членове 191—193 от ДФЕС потвърждават компетентността на ЕС в областта на изменението на климата.

- 1.5.3. *Поуки, извлечени от подобен опит в миналото*

Прилагането и функционирането на рамката за разпределяне на усилията (първо чрез Решение № 406/2009/ЕО, последвано от Регламента за разпределяне на усилията, който ще бъде изменен с настоящото предложение) доведе до повишаване на активността на държавите членки при разглеждането на нови мерки за намаляване на емисиите в секторите и на начините за тяхното най-добро структуриране.

Съгласно обобщените данни от последните национални прогнози за емисиите на парникови газове, със съществуващите национални политики и мерки, които вече са приложени, се предвижда общите емисии на ЕС-27 да намалят с 30 % до 2030 г. През 2019 г. всички държави членки изготвиха своите окончателни интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата (НПЕК). При изпълнение на планираните мерки или заявените амбиции в окончателните НПЕК, общото намаление на емисиите на парникови газове на ЕС се очаква да бъде 41 %, с което ще се постигне настоящата цел за най-малко 40-процентно намаление.

Чрез пренастройването и преразглеждането на РРУ ще се увеличи още повече ангажираността на държавите членки в колективните усилия за засилване на борбата срещу изменението на климата.

- 1.5.4. *Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуално полезно взаимодействие с други подходящи инструменти*

Предложенията са част от пакета „Подготвени за цел 55“, обединяващ набор от взаимно усилващи се инициативи в рамката за климата и енергетиката, които ще позволят на Съюза до 2030 г. да намали нетните емисии на парникови газове с май-малко 55 % в сравнение с нивата от 1990 г., както се изисква от Европейския закон за климата.

Пакетът „Подготвени за цел 55“, Инструментът на Европейския съюз за възстановяване и многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. ще способстват за осъществяването на неразделно свързаните екологичен и

цифров преход, към които се стреми Европа. Инициативата е в съответствие и с политиките на Съюза за чиста и кръгова икономика, устойчива и интелигентна мобилност, стратегията „От фермата до трапезата“, стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2030 г. и предстоящия план за действие за постигане на нулево замърсяване, както и с позицията на Съюза на международно равнище и неговата дипломатия в областта на Европейския зелен пакт.

1.5.5. *Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства*

1.6. **Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата**

☐ **ограничен срок на действие**

– ☐ в сила от [ДД/ММ]ГГГГ г. до [ДД/ММ]ГГГГ г.

– ☐ Финансово отражение от ГГГГ г. до ГГГГ г. за бюджетни кредити за поети задължения и от ГГГГ г. до ГГГГ г. за бюджетни кредити за плащания.

☒ **неограничен срок на действие**

1.7. **Планирани методи на управление³⁹**

☒ **Пряко управление** от Комисията

☒ от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;

☐ от изпълнителните агенции;

☐ **Споделено управление** с държавите членки;

☐ **Непряко управление** чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

☐ трети държави или на органите, определени от тях;

☐ международни организации и техните агенции (да се уточни);

☐ ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;

☐ органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;

☐ публичноправни органи;

☐ частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото предоставят подходящи финансови гаранции;

☐ органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;

³⁹

Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

☐ лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.

Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.

Забележки

Съгласно предложението Регламентът за разпределяне на усилията ще продължи да се прилага със същите задължения за мониторинг и докладване за държавите членки и управленски задачи за Комисията. Комисията ще продължава да бъде подпомагана от Европейската агенция за околна среда при мониторинга на напредъка на държавите членки в изпълнението на техните задължения съгласно предложението.

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

Спазването на изискванията ще се основава на съществуващата всеобхватна рамка за мониторинг, докладване и проверка, установена отчасти в Регламента за разпределяне на усилията и отчасти в Регламент (ЕС) 2018/1999 (Регламентът за управлението) и разпоредбите за неговото прилагане.

С цел да се гарантира, че оценката на съответствието се основава на точни данни, Комисията ще продължи да извършва преглед на инвентаризациите на емисиите на парникови газове, представяни от държавите членки. Европейската агенция за околната среда ще продължи да координира контрола на прозрачността, точността, съгласуваността, сравнимостта и пълнотата на представената информация.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. *Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол*

Не е приложимо — с предложението не се изпълнява финансова програма, а се разработва дългосрочна политика. Методът на управление, механизмите за финансиране на изпълнението, условията за плащане и стратегията за контрол във връзка с процентите на грешка не са приложими. За изпълнението на настоящото предложение ще е необходимо да се извърши преразпределение на човешките ресурси в рамките на Комисията. Въведени са подходящи процедури.

2.2.2. *Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им*

Неизпълнение или несвоевременно изпълнение от държави членки на задълженията за докладване на техните годишни емисии на парникови газове.

2.2.3. *Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)*

Настоящата инициатива няма да породи нови съществени проверки/рискове, които не са обхванати от съществуващата рамка за вътрешен контрол. Не се предвиждат специфични мерки, различни от прилагането на Финансовия регламент.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

Мониторингът на напредъка на държавите членки към изпълнението на поетите от тях задължения по настоящото предложение се основава на добре установени съществуващи системи за контрол на качеството и проверка на техните годишни доклади за емисиите на парникови газове. Това гарантира, че всякакви пропуски или нередности по отношение на докладваните данни за

емисиите са разглеждат и коригират навреме за целите на проверката на съответствието.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод.[1]	от държав и от ЕАСТ[2]	от държави кандидатки[3]	от трети държав и	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
3	09 01 01 01	Едногод.	ИМА	НЯМА	НЯМА	НЯМА
3	09 02 03	Многогод.	ИМА	НЯМА	НЯМА	НЯМА
7	20 01 02 01	Едногод.	НЯМА	НЯМА	НЯМА	НЯМА
7	20 02 06 01	Едногод.	НЯМА	НЯМА	НЯМА	НЯМА
7	20 02 06 02	Едногод.	НЯМА	НЯМА	НЯМА	НЯМА
7	20 02 06 03	Едногод.	НЯМА	НЯМА	НЯМА	НЯМА

- Поискани нови бюджетни редове: Не се прилага.

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи.
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка			3	„Природни ресурси и околна среда“				
Генерална дирекция: „Действия по климата“			2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	ОБЩО
Бюджетни кредити за оперативни разходи								
09 02 03	Поети задължения	(1)	1,750					1,750
	Плащания	(2)		0,700	1,050			1,750
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми								
09 01 01 01		(3)			0,467	0,042	0,092	0,601
ОБЩО бюджетни кредити за ГД „Действия по климата“	Поети задължения	= 1 + 3	1,750		0,467	0,042	0,092	2,351
	Плащания	= 2 + 3		0,700	1,517	0,042	0,092	2,351
ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	(4)	1,750		0,467	0,042	0,092	2,351
	Плащания	(5)		0,700	1,517	0,042	0,092	2,351
ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми		(6)						
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 3 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	= 4+ 6	1,750		0,467	0,042	0,092	2,351
	Плащания	5+ 6		0,700	1,517	0,042	0,092	2,351

Функция от многогодишната финансова рамка	7	„Административни разходи“
---	---	---------------------------

Тази част следва да бъде попълнена, като се използва таблицата за бюджетни данни от административно естество, която най-напред се въвежда в [приложението към законодателната финансова обосновка](#) (приложение V към вътрешните правила), което се качва в DECIDE за провеждането на вътрешни консултации между службите.

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	ОБЩО
Генерална дирекция: „Действия по климата“							
Човешки ресурси		0,465	0,474	0,484	0,494	0,503	2,421
Други административни разходи		0,055	0,107	0,107	-	-	0,269
ОБЩО ЗА ГД „ДЕЙСТВИЯ ПО КЛИМАТА“	Бюджетни кредити	0,520	0,581	0,591	0,494	0,503	2,689
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо поети задължения = Общо плащания)	0,520	0,581	0,591	0,494	0,503	2,689

		2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	ОБЩО
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИИ 1—7 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	2,270	0,581	1,058	0,536	0,595	5,040
	Плащания	0,520	1,281	2,108	0,536	0,595	5,040

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

Бюджетни кредити за поети задължения в милиони евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

				2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	Общо						
Да се посочат целите и резултатите	Бюджетен ред	РЕЗУЛТАТИ													
		Вид ⁴⁰	Среден разход	Брой	Р-ди	Брой	Р-ди	Брой	Р-ди	Брой	Р-ди	Брой	Р-ди	Брой	Р-ди
Конкретна цел за РРУ ⁴¹															
— изменения на регистъра на ЕС		Договори за услуги			0,000		0,000		0,075		0,000		0,000		0,075
		QTM, Extramuros, оборудване			0,000		0,000		0,350		0,000		0,050		0,400
— разширение на бюрото за обслужване		Договори за услуги			0,000		0,000		0,000		0,000		0,000		0,000
		QTM, Extramuros, оборудване			0,000		0,000		0,042		0,042		0,042		0,126
Междинен сбор за конкретна цел за РРУ					0,000		0,000		0,467		0,042		0,092		0,601
ОБЩО					0,000		0,000		0,467		0,042		0,092		0,601

⁴⁰ Крайните продукти представляват продукти и услуги, които следва да бъдат реализирани (напр.: брой на финансираните дейности по обмен на студенти, km изграден път и др.).

⁴¹ Съгласно описанието в точка 1.4.2. „Конкретни цели...”

3.2.3. *Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи*

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи.
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	ОБЩО
ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка						
Човешки ресурси	0,465	0,474	0,484	0,494	0,503	2,421
Други административни разходи	0,055	0,107	0,107	-	-	0,269
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	0,520	0,581	0,591	0,494	0,503	2,689
Извън ФУНКЦИЯ 7[1] от многогодишната финансова рамка						
Човешки ресурси	-	-	-	-	-	-
Други административни разходи	-	-	-	-	-	-
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	-	-	-	-	-	-
ОБЩО	0,520	0,581	0,591	0,494	0,503	2,689

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други разходи с административен характер, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

3.2.3.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси.
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.
Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)					
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)	3	3	3	3	3
20 01 02 03 (Делегации)					
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)					
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)					
Други бюджетни редове (да се посочат)					
Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време — ЕПРВ)[1]					
20 02 01 20 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)					
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)					
XX 01 xx yy zz [2]	— в централата				
	— в делегациите				
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Непреки научни изследвания)					
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ, ПНА — Преки научни изследвания)					
Други бюджетни редове (да се посочат)					
ОБЩО	3	3	3	3	3

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълняват:

Длъжностни лица и срочно наети служители	2 AD: Изчисляване на новите годишни разпределения на емисии за периода 2023—2030 г. и съответния акт за изпълнение на Комисията. Цялостен преглед на инвентаризациите през 2025 г. и 2027 г. (управление на договорите и свързаните с тях актове за изпълнение). Анализ на изискванията към функционалността на компютърните адаптации и последващото функциониране на новите елементи в регистъра на ЕС. Задължения, свързани с анализирането на реални данни и докладването. Управление на взаимоотношенията с клиентите и координиране на новите ресурси на бюрото за обслужване. 1 AD: Изграждане на капацитет на държавите членки за разработване на стратегии за намаляване на емисиите. Подпомагане на държавите членки при осъвременяването на техните национални планове в областта на енергетиката и климата съгласно Регламента за управлението, за да се засилят техните национални политики и мерки в областта на
--	--

	климата и да се постигне необходимото намаляване на емисиите до 2030 г.
Външен персонал	-

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

Предложението/инициативата:

- ☒ може да се финансира изцяло чрез преразпределяне на средства в рамките на съответната функция от многогодишната финансова рамка (МФР).

Разходите ще бъдат извършени в рамките на финансовия пакет за програма LIFE.

- ☐ налага да се използват неразпределеният марж под съответната функция от МФР и/или специалните инструменти, предвидени в Регламента за МФР.

- ☐ налага преразглеждане на МФР.

3.2.5. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

- ☒ не предвижда съфинансиране от трети страни
- ☐ предвижда съфинансиране от трети страни, като оценките са дадени по-долу:

Бюджетни кредити в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	Общо
Да се посочи съфинансиращият орган						
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити						

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- ☒ Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- ☐ Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
 - ☐ върху собствените ресурси
 - ☐ върху други приходи
 - Моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове. ☐

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен ред:	бюджетен	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата ⁴²						Общо
			Година 2023 г.	Година 2024 г.	Година 2025 г.	Година 2026 г.	Година 2027 г.		
Член									

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

--

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

--

⁴²

Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.